

Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2013

Inhoud

INLEIDING	3
HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN	4
1.1 Algemeen.....	4
1.2 Diverse voorzieningen	5
HOOFDSTUK 2 RESULTAATGERICHTE COMPENSATIE	6
2.1 Resultaatverplichting.....	6
2.2 Melding voor een gesprek	6
2.3 Het gesprek.....	6
2.4 Verslag	7
2.5 Aanvraag individuele voorzieningen	7
2.6 Algemene uitgangspunten bij de beoordeling van aanvragen	7
HOOFDSTUK 3 BEOORDELING VAN DE TE BEREIKEN RESULTATEN	8
3.1 Resultaat 1: een schoon en leefbaar huis	8
3.2 Resultaat 2: Wonen in een geschikt huis	10
3.3 Resultaat 3: Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften	12
3.4 Resultaat 4: Beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding	13
3.5 Resultaat 5: Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren	14
3.6 Resultaat 6: Zich verplaatsen in en om de woning	15
3.7 Resultaat 7: Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel.....	16
3.8 Resultaat 8: De mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan maatschappelijke, recreatieve en/of religieuze activiteiten	18
HOOFDSTUK 4 VERSTREKKING IN NATURA, ALS PERSOONSGEBONDEN BUDGET EN ALS FINANCIËLE TEGEMOETKOMING. EIGEN BIJDRAGE EN EIGEN AANDEEL.....	19
HOOFDSTUK 5. PROCEDURELE BEPALINGEN ROND ONDERZOEK, ADVIES EN BESLUITVORMING, INTREKKING EN TERUGVORDERING.....	26
HOOFDSTUK 6 SLOTBEPALINGEN	28
Bijlage 1 VOORWAARDEN BRUIKLEENVOORZIENINGEN.....	29
Bijlage 2 CRITERIA INDIVIDUEEL VERVOER	33
Bijlage 3 CRITERIA MEDISCHE BEGELEIDING	37

Inleiding

De gemeente heeft een compensatieplicht voor haar inwoners met beperkingen, aldus de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Hoe de gemeente Hellendoorn haar compensatieplicht invult, staat in de verordening maatschappelijke ondersteuning, het besluit maatschappelijke ondersteuning en in deze beleidsregels.

Anders dan in de voorgaande gemeentelijke Wmo-regelgeving, staan in deze regelgeving niet langer de voorzieningen centraal, maar de te bereiken resultaten. In een gesprek wordt de situatie van belanghebbende in kaart gebracht en wordt samen gezocht naar oplossingen voor de ervaren belemmeringen. Daarbij wordt in eerste instantie gekeken naar de eigen mogelijkheden, het eigen sociaal netwerk en voorliggende voorzieningen. Als deze niet of onvoldoende leiden tot het te bereiken resultaat, dan kan de gemeente compenseren door het verstrekken van een individuele voorziening. Dit alles onder het motto: *iedereen moet mee kunnen doen in onze samenleving!*

De inhoud van deze beleidsregels, sluit qua inhoud, maar ook qua opbouw aan bij die van de verordening. In hoofdstuk 1, zijn algemene bepalingen opgenomen. Hoofdstuk 2 gaat over resultaatgerichte compensatie en in hoofdstuk 3 staat de beoordeling van de acht te bereiken resultaten beschreven. Hoofdstuk 4 gaat over de verstrekkingvormen en de eigen bijdrage/aandeel. Vervolgens gaat het in hoofdstuk 5 over procedurele bepalingen en in hoofdstuk 6 over slotbepalingen.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

1.1 Algemeen

Wmo algemeen

Het maatschappelijke doel van de Wmo is: meedoen. Meedoen van álle burgers aan álle facetten van de samenleving, al of niet geholpen door vrienden, familie of bekenden. Dat is de onderlinge betrokkenheid tussen mensen. En als dat niet lukt, is er ondersteuning vanuit de Wmo. Op basis waarvan de gemeente kan compenseren.

Compensatie

In artikel 4 van de Wmo staat de term compensatie beschreven:

“Ter compensatie van de beperkingen die een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g, onderdeel 4, 5, en 6 ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie, treft het college van burgemeester en wethouders voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning die hem in staat stellen:

1. een huishouden te voeren;
2. zich te verplaatsen in en om de woning;
3. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
4. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Bij het bepalen van de voorzieningen houdt het college van burgemeester en wethouders rekening met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager van de voorzieningen, alsmede met de capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien.

Resultaten

De hierboven genoemde vier aspecten van artikel 4 Wmo zijn heel verschillend van aard en omvang en daardoor lastig te vertalen naar de praktijk. Om toepassing mogelijk te maken, zijn ze vertaald in acht concrete en daardoor goed werkbare resultaten.

Iedere burger kan:

- 1 wonen in een schoon en leefbaar huis;
- 2 wonen in een geschikt huis;
- 3 beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften;
- 4 beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding;
- 5 thuis zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren;
- 6 zich verplaatsen in en om de woning;
7. zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en

Iedere burger heeft:

8. de mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan recreatieve, maatschappelijke en/of religieuze activiteiten.

Reikwijdte van de compensatie

Een goed gesprek over en zorgvuldig onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van belanghebbende en vervolgens vaststellen welk resultaat bereikt moet worden met de ondersteuning, dat is waar het om gaat.

De gemeente heeft een resultaatverplichting, waarbij de ondersteuning steeds gericht is op zelfredzaamheid en participatie. Om tot een resultaat te komen, kunnen alle mogelijke middelen worden ingezet. Met betrokkene zal de gemeente nagaan welke voorliggende voorzieningen beschikbaar en voor betrokkene toegankelijk zijn, wat de eigen mogelijkheden zijn en of algemene voorzieningen kunnen bijdragen aan een gewenst resultaat.

Mantelzorgers en vrijwilligers

Een bijzondere groep onder de Wmo vormen de mantelzorgers en vrijwilligers. Zij vallen onder de werking van prestatieveld 4. Het gaat voornamelijk om afgeleide aanspraken, omdat er een persoon is waarvoor de mantelzorger zorgt. De mantelzorger kan op naam van deze persoon aanspraak maken op individuele voorzieningen. De gemeente dient rekening te houden met de belangen van de mantelzorger en diens dreigende overbelasting. Bij de verschillende onderdelen komt dit aan de orde. Er wordt uitgegaan van een afgeleid recht op voorzieningen. Beschikkingen zullen dan ook op naam staan en gericht zijn tot degene die de mantelzorg ontvangt.

1.2 Diverse voorzieningen

In deze paragraaf wordt een beschrijving gegeven van verschillende voorzieningen die kunnen leiden tot het te bereiken resultaat.

Wettelijke voorliggende voorzieningen

Dit zijn voorzieningen in andere wettelijke regelingen, waar een burger gebruik van kan maken. Het gaat daarbij om voorzieningen die door de burger aan te vragen en te gebruiken zijn ter oplossing van (een deel van) zijn problemen. Bekende voorbeelden zijn de kinderopvang, de hulpmiddelen van de Zorgverzekeringswet (Zvw), de zorg uit de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ), huur- en zorgtoeslag etc..

Algemene voorzieningen

Artikel 1.1, lid 3 van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn (hierna te noemen verordening) geeft een begripsomschrijving van de algemene voorziening: *“Een voorliggende voorziening die weliswaar niet bestemd is voor, noch te gebruiken is door alle personen als bedoeld in artikel 4, lid 1 van de wet, maar die anderzijds door iedereen waarvoor de voorziening wel bedoeld is op eenvoudige wijze te verkrijgen of te gebruiken is, zonder een ingewikkelde aanvraagprocedure en die voor belanghebbende betaalbaar is.”* Meestal gaat het hierbij om diensten, zoals bijvoorbeeld de sociale alarmering en de maaltijdservice.

Er ontstaan langzamerhand steeds meer nieuwe algemene voorzieningen. Bij dit soort algemene voorzieningen kan gedacht worden aan b.v. boodschappen- en klussendiensten. Naarmate er meer algemene voorzieningen beschikbaar zijn, zal er minder noodzaak zijn tot het verstrekken van individuele voorzieningen.

Algemeen gebruikelijke voorzieningen

Artikel 1.1, lid 2 van de verordening geeft een begripsomschrijving van de algemeen gebruikelijke voorziening. Een algemeen gebruikelijke voorziening voldoet aan de vier volgende criteria: Het aan te schaffen product:

1. kan voor een persoon zonder beperkingen in een financieel vergelijkbare positie worden gerekend tot het normale aanschaffingspatroon;
2. is gewoon te koop;
3. is niet duurder dan soortgelijke producten;
4. is niet speciaal bedoeld voor personen met beperking(en).

Algemene gebruikelijke voorzieningen zijn voorzieningen (artikelen en/of spullen en gedragingen dus geen diensten) die normaal in winkels te koop zijn, die door de gemiddelde Nederlander gewoon gebruikt kunnen worden en die een geaccepteerde prijsstelling hebben. Een fiets met een lage instap en een elektrische fiets zijn goede voorbeelden van algemeen gebruikelijke voorzieningen.

Het is mogelijk dat een voorziening algemeen gebruikelijk is, maar dat de aanpassingen die daarop nodig zijn, niet algemeen gebruikelijk zijn. In dat geval kunnen alleen de aanpassingen

voor een financiële tegemoetkoming in aanmerking komen. Ook kan het voorkomen dat een voorziening algemeen gebruikelijk is, maar niet in de levensfase van de belanghebbende. Een voorbeeld hiervan is een autostoeltje voor kinderen waarvoor dit op basis van hun leeftijd niet meer verplicht is. In dat geval kan de voorziening in het kader van de Wmo worden verstrekt. Een ander voorbeeld is een verhuizing. In bepaalde levensfasen is een verhuizing algemeen gebruikelijk en zal er geen financiële tegemoetkoming in de verhuis- en (her)inrichtingskosten worden verstrekt.

Collectieve voorzieningen

Afhankelijk van de manier waarop de toegang geregeld is, kan een voorziening collectief of individueel zijn. Een voorbeeld hiervan is het collectief vraagafhankelijk vervoer. Als burgers daar alleen gebruik van kunnen maken met een beschikking, dan is er sprake van een individuele voorziening. Als de toegang tot het vervoer bijvoorbeeld categoriaal aan alle mensen van 75 jaar en ouder wordt verleend, is er sprake van een collectieve voorziening. Artikel 1.1, lid 5 van de verordening geeft een begripsomschrijving van een collectieve voorziening: *“Een voorziening die individueel wordt verstrekt, maar die door meerdere personen tegelijk wordt gebruikt.”* (b.v. het collectief vraagafhankelijk vervoer (Regiotaxi)).

Individuele voorzieningen

Wanneer algemene, algemeen gebruikelijke of collectieve voorzieningen niet leiden tot het te bereiken resultaat, kan er een individuele voorziening worden verstrekt.

Artikel 1.1, lid 16 van de verordening geeft een begripsomschrijving van een individuele voorziening: *“Een voorziening in de zin van artikel 1, lid 1, aanhef en onder g sub 6 van de wet, welke het college aan een belanghebbende op basis van artikel 4 van de wet verstrekt.”*

Om voor een individuele voorziening in aanmerking te komen, zal een aanvraagprocedure moeten worden doorlopen waarin het wel of niet toegekend krijgen, wordt meegedeeld in een beschikking. Tegen de beschikking kan bezwaar en beroep aangetekend worden.

HOOFDSTUK 2 RESULTAATGERICHTE COMPENSATIE

2.1 Resultaatverplichting

De te bereiken resultaten, die afgeleid zijn uit de doelstellingen van de compensatieplicht, vormen het hart van de Wmo. Hieruit zijn de eerder genoemde acht te bereiken resultaten afgeleid.

Op deze acht terreinen heeft de gemeente Hellendoorn een resultaatverplichting: door de te nemen algemene of individuele maatregelen moet het gestelde resultaat bereikt kunnen worden.

2.2 Melding voor een gesprek

Een melding voor een gesprek kan schriftelijk, elektronisch, mondeling of telefonisch worden gedaan. Een melding geeft aan dat de belanghebbende een probleem ervaart.

2.3 Het gesprek

Er wordt een gesprek gevoerd overeenkomstig het gestelde in artikel 3.3. van de verordening. Het resultaat van het gesprek is, dat de ondersteuningsbehoefte in kaart is gebracht en dat inzicht is verkregen in de mogelijkheden van de hulpvrager en de sociale omgeving om zelf bij te dragen aan een oplossing. In deze fase wordt bepaald wat het resultaat zou moeten zijn van de ondersteuning. Met andere woorden: wat kan de hulpvrager straks wel, wat hij nu niet kan.

Het gesprek staat in eerste instantie los van een aanvraag voor een individuele voorziening. Dit is van groot belang om te voorkomen dat er een claimgerichte invulling van de Wmo plaatsvindt. Deze invulling is in strijd met de doelstelling van de Wmo. Wanneer iemand met een claimgerichte aanvraag komt en die uitsluitend claimgericht behandeld wil zien, kan dit betekenen dat de gemeente moeilijk maatwerk kan leveren.

De eigen kracht van de belanghebbende staat centraal in het gesprek. Het doel hiervan is om de belanghebbende te stimuleren tot en betere kansen te bieden om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. Dit vraagt om individueel maatwerk waarbij de eigen kracht van de belanghebbende en zijn omgeving ook wordt meegenomen in de overweging.

Het heeft de voorkeur om het gesprek in een rustige en veilige omgeving te voeren, dus in een spreekkamer en niet aan de balie. Het voeren van het gesprek in de thuissituatie kan van belang zijn, omdat de gespreksvoerder dan in relatief korte tijd met eigen ogen een indruk kan krijgen van de leefsituatie van de hulpvrager. Als ook de woonsituatie van belang is, is een huisbezoek zelfs noodzakelijk. Bij een herhalingsvraag kan het gesprek, afhankelijk van de situatie, ook telefonisch plaatsvinden, als dit maar leidt tot het in kaart brengen van de ondersteuningsbehoefte en het samen vaststellen van het te bereiken resultaat.

2.4 Verslag

Van het gesprek wordt een verslag gemaakt overeenkomstig het gestelde in artikel 3.4 van de verordening.

2.5 Aanvraag individuele voorzieningen

Globaal kan gesteld worden dat een aanvraag voor een individuele voorziening pas gedaan kan worden als op basis van het gesprek een uitgebreide inventarisatie van het probleem heeft plaatsgevonden en alle mogelijke niet-individuele voorzieningen zijn afgewogen.

Als de uitkomst van het gesprek is, dat er (ook) een individuele voorziening noodzakelijk is, ontvangt belanghebbende naast het verslag ook een aanvraagformulier met het verzoek deze te tekenen en (indien van toepassing) terug te zenden.

Indien belanghebbende rechtstreeks een aanvraag wil indienen, moet dit schriftelijk plaatsvinden. Indien men mondeling te kennen geeft een aanvraag te willen indienen, wordt dit per omgaande schriftelijk bevestigd. Bij deze bevestiging wordt een aanvraagformulier meegezonden.

2.6 Algemene uitgangspunten bij de beoordeling van aanvragen

In deze paragraaf wordt onder andere artikel 7.1 van de verordening nader uitgewerkt. Een voorziening kan worden toegekend wanneer voldaan wordt aan de volgende uitgangspunten.

Langdurig noodzakelijk

Te verlenen zorg en voorzieningen dienen langdurig noodzakelijk te zijn ter compensatie van beperkingen. Onder langdurig wordt over het algemeen verstaan langer dan zes maanden of blijvend. Onder een blijvende situatie wordt ook de terminale levensfase verstaan. Voor een doorlopende individuele voorziening kan het ook om een kortere periode gaan, bijvoorbeeld na ontslag uit het ziekenhuis. Waar precies de grens ligt tussen kortdurend en langdurig, zal van situatie tot situatie kunnen verschillen.

Goedkoopst compenserend

Er wordt altijd uitgegaan van de goedkoopst compenserende voorziening. Indien de belanghebbende een duurdere voorziening wenst, is dit toegestaan, mits deze voorziening compenserend is. De meerkosten blijven voor rekening van de belanghebbende.

Individueel gericht

Individuele voorzieningen worden slechts verleend voor zover die in overwegende mate op het individu zijn gericht. Wel zal bij de bepaling van de mate van geschiktheid van de voorziening rekening worden gehouden met een eventueel aanwezige partner van belanghebbende, gezinsleden, mantelzorg(st)er of verzorgende.

HOOFDSTUK 3 BEOORDELING VAN DE TE BEREIKEN RESULTATEN

3.1 Resultaat 1: een schoon en leefbaar huis

Inleiding

In artikel 5.2 van de verordening en de artikelen 2 en 3 van het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn (hierna besluit genoemd) is het een en ander geregeld over dit te bereiken resultaat.

Tot een schoon en leefbaar huis behoort het zwaar en licht huishoudelijk werk. Het gaat daarbij concreet om het stofzuigen van de woning, het schoonmaken van de badkamer, keuken, toilet, het dweilen van vloeren en het overigens schoonhouden van de ruimten die onder de compensatieplicht vallen. Deze ruimten zijn die ruimten die – op het niveau sociale woningbouw – voor dagelijks gebruik noodzakelijk zijn.

Afwegingskader

Het gaat om alle activiteiten teneinde het huis, exclusief de tuin, maar inclusief balkon en berging, schoon en leefbaar te houden. Onder schoon wordt verstaan, schoon volgens historisch gegroeide normen die de gemeente nu ook hanteert. Leefbaar staat voor opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.

- a. Allereerst beoordeelt het college of er eigen mogelijkheden zijn.

Toelichting: Hierbij kan gedacht worden aan de situatie waarin men al jaren op eigen kosten iemand voor deze werkzaamheden inhuurt. Als tegelijk met het optreden van de beperking geen inkomenswijziging heeft plaatsgevonden en er geen aantoonbare meerkosten zijn in relatie tot de handicap, is het oordeel in zijn algemeenheid dat er geen compensatie nodig is, omdat het probleem al opgelost is. Dit is uiteraard anders als aangetoond kan worden dat er zodanige wijzigingen zijn dat het niet meer mogelijk is deze hulp zelf te betalen. Is er sprake van een latrelatie, dan zal de gemeente nagaan of en in hoeverre de partner bij kan dragen aan het huishouden.

- b. Wanneer er geen eigen mogelijkheden zijn, beoordeelt het college of er sprake is van gebruikelijke zorg.

Toelichting: Van gebruikelijke zorg is sprake indien er een huisgenoot aanwezig is, die in staat kan worden geacht het huishoudelijk werk over te nemen. Onder huisgenoot wordt verstaan: iedere persoon met wie de belanghebbende duurzaam gemeenschappelijk een woning bewoont, anders dan in een commerciële huurders- of kostgangersrelatie. Een huisgenoot is bijvoorbeeld een inwonend kind, maar zijn ook inwonende ouders. Of er sprake is van inwonendheid wordt naar de concrete feitelijke situatie beoordeeld. Daarbij staat inwonend tegenover het hebben van een volledig eigen en zelfstandige huishouding, waarbij er geen zaken zoals huisnummer, kosten nutsvoorzieningen, voordeur e.d. door elkaar lopen. Bij gebruikelijke zorg wordt rekening gehouden met de leeftijd van de huisgenoot. Tot 18 jaar wordt van huisgenoten verwacht dat zij hun bijdragen leveren bijvoorbeeld door hun eigen kamer schoon te houden en/of door hand- en spandiensten te verrichten, zoals het doen van (kleine) boodschappen, het helpen bij de afwas, enz. Bij gebruikelijke zorg wordt uitgegaan

van de mogelijkheid om naast een volledige baan een huishouden te kunnen runnen. Alleen bij daadwerkelijke afwezigheid van de huisgenoot gedurende zeven aaneengesloten etmalen zullen de niet-uitstelbare taken overgenomen kunnen worden. Bij het zwaar en licht huishoudelijk werk gaat het veelal om uitstelbare taken. Alleen als schoonmaken niet kan blijven liggen (regelmatig geknoeide vloeistoffen en eten) zal dat direct moeten gebeuren. Hier zal dan ondanks de gedeeltelijk gebruikelijke zorg wel voor geïndiceerd worden. Voor de overige aspecten van gebruikelijke zorg wordt verwezen naar hetgeen hierover opgenomen is in het "Protocol Hulp bij het huishouden", dat als bijlage 1 bij het besluit is gevoegd.

- c. Vervolgens beoordeelt het college of alle voorliggende en algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn afgewogen.
- d. Als het voorgaande niet geleid heeft tot een oplossing van het probleem, zal het college compenseren. Bij dit compenseren wordt als norm aangehouden, de systematiek van het "Protocol Hulp bij het huishouden". Deze systematiek bestaat uit normen uitgedrukt in minuten en is indertijd tot stand gekomen in overleg met de toenmalige koepel van zorgaanbieders en is door de Centrale Raad van Beroep als niet-onredelijk aangemerkt.
- e. De hulp kan door het college worden toegekend in natura, in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB) of een persoonsgebonden budget-alfa (PGB-alfa).

Toelichting: Kiest de hulpvrager voor zorg in natura, dan heeft hij de keuze uit drie zorgleveranciers waarmee de gemeente een contract heeft afgesloten (situatie augustus 2013). De gemeente zorgt er dan voor dat de geïndiceerde hulp wordt geleverd.

Kiest de hulpvrager voor een PGB, dan ontvangt hij (afhankelijk van de indicatie) een bepaald budget, waarmee hij bij een leverancier van zijn eigen keuze de betreffende hulp kan inkopen.

Kiest de hulpvrager voor een PGB-alfa dan ontvangt hij (afhankelijk van de indicatie) een specifiek budget, bestaande uit een vergoeding voor een arbeidsverhouding als bedoeld in artikel 5, eerste lid van de Wet op de loonbelasting 1964 (alfahulp) inclusief een bedrag voor bemiddeling en service. De gemeente Hellendoorn heeft met vier bemiddelingsbureaus werkafspraken gemaakt en contractueel vastgelegd.

*Geen PGB en PGB-alfa voor familieleden in de 1^e en 2^e graad en partners daarvan
Er wordt geen PGB verstrekt voor het leveren van hulp bij het huishouden door familieleden die een 1^e en 2^e graads relatie hebben met de hulpvrager. De achterliggende gedachte hiervan is dat wanneer er een beroep gedaan kan worden op een sociaal of familiair netwerk, hier geen betaling tegenover hoeft te staan. Dit is namelijk in strijd met de intentie van Wmo, die ervan uitgaat, dat wanneer een persoon met beperkingen zichzelf niet volledig kan redden, hij/zij een beroep doet op het sociale netwerk. Het financieren van een dergelijk netwerk is geen Wmo-aangelegenheid. Het is als het ware algemeen gebruikelijk dat je b.v. je ouders voorthelpt, zonder hiervoor geld te ontvangen.*

- f. Ook bij mantelzorgers kan sprake zijn van problemen met een schoon huis. Dit is een afgeleid recht van de verzorgde, zodat geen zelfstandig recht ontstaat.

Toelichting: Dit kan in twee situaties het geval zijn. Bij de eerste situatie komt de mantelzorger aantoonbaar niet toe aan een bijdrage tot een schoon en leefbaar huis van de verzorgde. Dat zou kunnen als gevolg van (dreigende) overbelasting. Dan kan op naam van de verzorgde hulp plaats vinden. De tweede situatie betreft het niet toekomen aan het schoonmaken van het eigen huis. Dan zou de verzorgde in plaats van naturahulp een PGB kunnen aanvragen en dat kunnen gebruiken om de mantelzorger te betalen, die op zijn beurt met dat geld hulp in eigen huis kan bekostigen.

3.2 Resultaat 2: Wonen in een geschikt huis

Inleiding

In artikel 5.3 van de verordening en artikel 4 van het besluit is het een en ander geregeld over dit te bereiken resultaat.

In de Wmo is in artikel 4 lid 1 geen duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaten die bereikt moeten worden op het huishoudelijke vlak en resultaten voor wat betreft een voor de persoon en zijn kenmerken geschikte woning. De term 'voeren van een huishouden' geeft daar geen duidelijkheid over. Daarbij is er één belangrijke voorwaarde voordat er gecompenseerd kan worden: er moet een woning zijn. Als er geen woning is, is het niet de taak van de gemeente om voor een woning te zorgen. Iedere Nederlandse burger dient zelf voor een woning te zorgen. Bij de keus van een woning wordt uiteraard rekening gehouden met de eigen situatie. Dat betekent ook dat er met bestaande of bekende komende beperkingen rekening wordt gehouden. Als de woning dan nog niet geschikt is, kan het college compenseren.

Afwegingskader

Uitgangspunt is dat iedereen eerst zelf zorg dient te dragen voor een woning. Daarbij mag er van uit worden gegaan dat rekening wordt gehouden met bekende beperkingen, ook wat betreft de gevolgen hiervan voor de toekomst (de eigen woon-carrière). Bijvoorbeeld als iemand 65 jaar is en zijn badkamer gaat renoveren mag een gemeente veronderstellen dat hij - ook al zijn er nog geen beperkingen - rekening houdt met het gegeven dat hij een dagje ouder wordt. Dat betekent dat de persoon in kwestie aan een douche moet denken in plaats van uitsluitend een bad.

Toelichting: Een eigen woning kan zowel een gekochte woning zijn als een huurwoning. Ook bij afwijkende situaties, zoals een (woon)boot of een woonwagen met vaste standplaats wordt in principe gesproken van woning.

- a. Allereerst beoordeelt het college of er eigen mogelijkheden zijn.

Toelichting: Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld kleine aanpassingen in huurwoningen (extra toilet boven), die in overleg met de Woningstichting tegen een kleine huurverhoging gerealiseerd kunnen worden.

- b. Wanneer er geen eigen mogelijkheden zijn en het te bereiken resultaat uitsluitend gerealiseerd kan worden door het aanpassen van de woning, wordt beoordeeld welke aanpassing in de betreffende situatie het goedkoopst compenserend is.

Toelichting: Daarbij wordt opgemerkt dat er geen voorziening wordt toegekend, voor zover de aangevraagde voorziening betrekking heeft op een hoger niveau dan het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw. Ook wordt er geen voorziening toegekend indien de ondervonden problemen bij het normale gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen.

- c. Bij bouwkundige aanpassingen aan de woning werkt het college altijd met een programma van eisen (met uitzondering van kleine aanpassingen), waarmee één (bij aanpassingen van minder dan € 2.000,--) of twee (bij aanpassingen van meer dan € 2.000,--) offertes opgevraagd kunnen worden.

Toelichting: De gemeente beoordeelt welke offerte in aanmerking komt voor het verlenen van een financiële tegemoetkoming of als basis geldt voor het vaststellen van de financiële tegemoetkoming. De woningeigenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering van de woningaanpassing conform het programma van eisen.

Na voltooiing van de werkzaamheden, maar uiterlijk 12 maanden na het verlenen van de financiële tegemoetkoming, verklaart de woningeigenaar, dat bij het treffen van de voorziening is voldaan aan de voorwaarden waaronder de financiële tegemoetkoming is verleend.

- d. Wanneer de kosten van het aanpassen van de woning meer dan € 7.500,-- bedragen, beoordeelt het college eerst of dit resultaat ook te bereiken is via een verhuizing (primaat van verhuizen).

Toelichting: Hierbij zullen alle aspecten worden meegewogen: financiële consequenties van de verhuizing, de termijn waarop een woning beschikbaar komt (in verband met de medische verantwoorde termijn), de argumenten pro en contra verhuizing ten aanzien van de betrokkene en argumenten op basis van eventueel aanwezige mantelzorg. Een zeer zorgvuldige afweging van alle argumenten zal aan het besluit ten grondslag worden gelegd.

- e. Een financiële tegemoetkoming voor een bouwkundige aanpassing aan een woning wordt conform artikel 7, lid 2, van de Wmo, door het college uitbetaald aan de eigenaar van de woning. De beschikking wordt verstuurd aan de aanvrager/belanghebbende met een afschrift aan de eigenaar.
- f. Een niet-bouwkundige aanpassing aan de woning kan door het college in natura of als PGB worden verstrekt aan de aanvrager/belanghebbende.
- g. Bij het bepalen van al dan niet bouwkundige woonvoorzieningen houdt het college rekening met de belangen van mantelzorgers en professionele hulpverleners, zoals bij tilliften en andere hulpmiddelen die door mantelzorgers of professionele hulpverleners bediend moeten worden.

Toelichting: Bij hulpmiddelen moet gekeken worden naar het belang van de voorziening. Is de voorziening nodig voor de cliënt zelf of ter ontlasting van de mantelzorg dan betreft het een Wmo-voorziening. Gaat het om het belang van de thuiszorgmedewerker vanuit Arbo-perspectief, dan is het ook de Arbo van de thuiszorg die voor de voorziening zorg draagt.

- h. Bij het verstrekken van een woonvoorziening in de vorm van een forfaitaire vergoeding in de verhuis- en herinrichtingskosten (verhuiskostenvergoeding), als bedoeld in artikel 4, lid 6 van het besluit, houdt het college rekening met de mate waarin de verhuizing te verwachten of te voorspellen was. Bij een te verwachten of voorspelbare verhuizing wordt in principe geen verhuiskostenvergoeding toegekend.
- i. Een financiële tegemoetkoming in de kosten van tijdelijke huisvesting, als bedoeld in artikel 4, lid 8 van het besluit, kan worden verstrekt indien er sprake is van het aanpassen van een huidige woonruimte of een nog te betrekken woonruimte.

Toelichting: De financiële tegemoetkoming wordt uitsluitend verleend indien de kosten gemaakt worden in verband met het:

- 1. tijdelijk betrekken van een zelfstandige woonruimte;*
- 2. tijdelijk betrekken van een niet-zelfstandige woonruimte; of*
- 3. langer moeten aanhouden van de te verlaten woonruimte.*

De financiële tegemoetkoming wordt verleend voor de periode dat de aan te passen woonruimte ten gevolge van het realiseren van de bouwkundige aanpassing niet bewoond kan worden en er als gevolg daarvan sprake is van dubbele woonlasten. De financiële tegemoetkoming wordt slechts verleend indien de dubbele woonlasten redelijkerwijs niet voorkomen had kunnen worden.

- j. Een woonvoorziening als bedoeld in artikel 4, lid 10 van het besluit wordt, behalve ingeval van nalatigheid, verleend indien de woonvoorziening in het kader van de verordening is

verleend en de aanvrager ten tijde van het onderhoud, de keuring of reparatie de woonruimte als hoofdverblijf heeft en bewoont.

- k. Wanneer belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft in een Awbz-instelling, kan er een woonvoorziening worden getroffen in de vorm van het bezoekbaar maken van een woonruimte als bedoeld in artikel 4, lid 11 van het besluit.

Toelichting: Onder het bezoekbaar maken, wordt uitsluitend verstaan dat de belanghebbende één woonruimte en een toilet kan bereiken en gebruiken.

3.3 **Resultaat 3: Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften**

Inleiding

In artikel 5.4 van de verordening en de artikelen 2 en 3 van het besluit is een ander geregeld over dit te bereiken resultaat.

In elk huishouden zijn boodschappen voor de dagelijkse activiteiten nodig. De compensatieplicht is beperkt tot de levensmiddelen en schoonmaakmiddelen, zaken die dagelijks/wekelijks gebruikt worden in elk huishouden. Niet hieronder vallen de grotere inkopen zoals kleding en duurzame goederen, zoals apparaten. Het is heel normaal dat mensen deze boodschappen geclusterd doen door één maal per week de grote voorraad in huis te halen. Daar kan de Wmo bij aansluiten door uit te gaan van één maal per week boodschappen. Indien mogelijk wordt daarbij gebruik gemaakt van boodschappendiensten. Soms hebben supermarkten een dergelijke service. Het is ook mogelijk dat vanuit de gemeente een boodschappendienst wordt opgezet. Een boodschappendienst wordt volgens de jurisprudentie aanvaardbaar geacht als er niet al te hoge kosten aan verbonden zijn.

Ook het bereiden van maaltijden valt onder dit resultaat. In sommige situaties kan van een maaltijdservice gebruik worden gemaakt. Ook zijn er kant- en klaar maaltijden te koop in de supermarkt die soms (tijdelijk) een oplossing kunnen bieden.

Afwegingskader

Onder dit resultaat worden gerekend de boodschappen inzake levens- en schoonmaakmiddelen die dagelijks nodig zijn en zo nodig de bereiding van maaltijden.

- a. Allereerst beoordeelt het college of alle voorliggende en algemeen gebruikelijke voorzieningen meegenomen zijn.

Toelichting: Hierbij valt te denken aan het gebruik van een boodschappenservice, zowel die beschikbaar gesteld zijn door supermarkten, als die zijn opgezet door de gemeente of door vrijwilligersorganisaties. Als het gaat om het bereiden van maaltijden kan bekeken worden of vormen van maaltijdvoorziening of het gebruik maken van kant en klare maaltijden mogelijk en bruikbaar zijn.

- b. Wanneer er geen voorliggende of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn, beoordeelt het college of er sprake is van gebruikelijke zorg.

Toelichting:

Van gebruikelijke zorg is sprake indien er een huisgenoot aanwezig is die in staat kan worden geacht het huishoudelijk werk over te nemen. Bij gebruikelijke zorg wordt uitgegaan van de mogelijkheid om naast een volledige baan een huishouden te runnen. Alleen bij daadwerkelijke afwezigheid van de huisgenoot gedurende zeven aaneengesloten etmalen, zullen de niet-uitstelbare taken overgenomen kunnen worden. Het doen van boodschappen is uitstelbare hulp, het bereiden van maaltijden is niet-uitstelbare hulp. Hier kan eventueel wel voor geïndiceerd worden. Voor de overige aspecten van gebruikelijke zorg wordt verwezen

naar hetgeen hierover opgenomen is in het "Protocol Hulp bij het huishouden", dat als bijlage 1 bij het besluit is gevoegd.

- c. Wanneer er geen gebruikelijke zorg voor handen is, zal het college beoordelen of er andere eigen mogelijkheden zijn.

Toelichting: Hierbij kan gedacht worden aan de situatie dat in de omgeving wonende bekenden en/of kinderen gewend of bereid zijn deze boodschappen te doen.

- d. Als al het voorafgaande niet geleid heeft tot een oplossing van het probleem, zal het college compenseren met een individuele voorziening.
- e. Het resultaat: beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften, als individuele voorziening, kan door het college in natura of via een PGB bereikt worden.
- f. De normtijden hiervoor zijn de normen zoals vermeld in het "Protocol Hulp bij het huishouden", tenzij de feitelijke situatie tot een andere norm leidt. Deze normen worden uitgedrukt in uren per week.
- g. Het college houdt rekening met de belangen van mantelzorgers. Zo kan in geval van dreigende overbelasting een individuele voorziening aan de verzorgde worden toegekend. Deze voorziening kan dan niet – als het een PGB betreft - door de mantelzorger worden ingevuld: het gaat immers om diens (dreigende) overbelasting. Ook hier gaat het om een afgeleid recht.

3.4 Resultaat 4: Beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding

Inleiding

In artikel 5.5 van de verordening en de artikelen 2 en 3 van het besluit is het een en ander geregeld over dit te bereiken resultaat.

De dagelijkse kleding moet met enige regelmaat schoongemaakt worden. Dit betekent het wassen, drogen en in bepaalde situaties strijken van kleding. En soms gaat het om licht verstelwerk (een los naadje of knoopje). We spreken hier uitsluitend over normale kleding voor alledag. Daarbij is het uitgangspunt dat zo min mogelijk kleding gestreken hoeft te worden. Met het kopen van kleding kan hier rekening mee worden gehouden. Bij het wassen en drogen van kleding is het normaal gebruik te maken van de beschikbare – algemeen gebruikelijke - moderne hulpmiddelen, zoals een wasmachine en een droger.

Afwegingskader

- a. Allereerst beoordeelt het college of alle voorliggende en algemeen gebruikelijke voorzieningen meegenomen zijn.
- b. Wanneer er geen voorliggende of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn, beoordeelt het college of er sprake is van gebruikelijke zorg.

Toelichting: Van gebruikelijke zorg is sprake indien er een huisgenoot aanwezig is die in staat kan worden geacht het huishoudelijk werk over te nemen. Bij gebruikelijke zorg wordt uitgegaan van de mogelijkheid om naast een volledige baan een huishouden te kunnen runnen. Alleen bij daadwerkelijke afwezigheid van de huisgenoot gedurende zeven

aaneengesloten etmalen zullen de niet-uitstelbare taken overgenomen kunnen worden. Bij beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding zal het over het algemeen gaan om uitstelbare taken. Alleen als de was niet kan blijven liggen, zal dat direct moeten gebeuren. Hier zal dan ondanks de gedeeltelijke gebruikelijke zorg wel voor geïndiceerd moeten worden. Voor de overige aspecten van gebruikelijke zorg wordt verwezen naar hetgeen hierover opgenomen is in het "Protocol Hulp bij het huishouden", dat als bijlage 1 bij het besluit is gevoegd.

- c. Wanneer er geen gebruikelijke zorg voor handen is, zal het college beoordelen of er andere eigen mogelijkheden zijn die benut kunnen worden.

Toelichting: Hierbij kan gedacht worden aan de aanschaf door betrokkene van een wasmachine en/of droger.

- d. Als al het voorafgaande niet geleid heeft tot een oplossing van het probleem zal het college compenseren met een individuele voorziening. Bij dit compenseren wordt als norm aangehouden, de systematiek van het "Protocol Hulp bij het huishouden" dat als bijlage 1 bij het besluit is gevoegd. Deze systematiek bestaat uit normen uitgedrukt in minuten en is indertijd tot stand gekomen in overleg met de toenmalige koepel van zorgaanbieders en is door de Centrale Raad van Beroep als niet-onredelijk aangemerkt
- e. De inhoud van het resultaat schone en doelmatige kleding bestaat uit het wassen, drogen en strijken daarvan en eventueel licht verstelwerk, zoals het vastzetten van een naadje of het aanzetten van een knoop.
- f. Wat betreft het strijken van kleding worden er geen lakens, theedoeken, zakdoeken en ondergoed et cetera gestreken. Wat betreft de kleding wordt uitgegaan van een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de keuze van kleding, die in principe niet hoeft te worden gestreken.
- g. Er zal met de mantelzorger rekening worden gehouden met het oog op dreigende overbelasting. Als er een indicatie wordt gesteld, gebeurt dat als afgeleide van de verzorgde op zijn of haar naam.

3.5 Resultaat 5: Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren

Inleiding

In artikel 5.6 van de verordening en de artikelen 2 en 3 van het besluit is het een en ander geregeld over dit te bereiken resultaat.

De zorg voor kinderen die tot het huishouden behoren is in eerste instantie een taak van de ouders. Zo moeten werkende ouders er zorg voor dragen dat er op tijden dat zij beide werken opvang voor de kinderen is. Dat kan op de manier waarop zij dat willen (oppasoma, kinderopvang), en is een eigen verantwoordelijkheid. Dat is niet anders in de situatie dat beide ouders mede door beperkingen niet in staat zijn hun kinderen op te vangen. In die situatie zal men een permanente oplossing moeten zoeken.

De Wmo heeft vooral een taak om tijdelijk in te springen zodat de ruimte ontstaat om een al dan niet tijdelijke oplossing te zoeken. Dat wil zeggen: de acute problemen worden opgelost zodat er gezocht kan worden naar een permanente oplossing.

Afwegingskader

- a. Allereerst beoordeelt het college of alle voorliggende en algemeen gebruikelijke voorzieningen afgewogen zijn.

Toelichting: Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld voorschoolse, tussenschoolse en naschoolse opvang, kinderopvang, opvang door grootouders enz.

- b. Ook beoordeelt het college de mogelijkheden van ouderschapsverlof en zorgverlof.
- c. Als al het voorafgaande niet geleid heeft tot een oplossing van het probleem zal het college compenseren met een individuele voorziening. Bij dit compenseren wordt als norm aangehouden, de systematiek van het "Protocol Hulp bij het huishouden" dat als bijlage 1 bij het besluit is gevoegd. Deze systematiek bestaat uit normen uitgedrukt in minuten en is indertijd tot stand gekomen in overleg met de toenmalige koepel van zorgaanbieders en is door de Centrale Raad van Beroep als niet-onredelijk aangemerkt

- d. Bij tijdelijke opvang gaat het om die tijden dat de partner vanwege werkzaamheden niet thuis is.

Toelichting: Dat kan dus gaan om maximaal 40 uur, bij een 40-urige werkweek, plus de noodzakelijke reistijden.

- e. Bij de toekenning stelt het college bij beschikking vast om welke tijdelijke periode het gaat en op welke wijze gezocht dient te worden naar een definitieve oplossing.
- f. Ten aanzien van mantelzorgers zal door het college rekening worden gehouden met hun belangen als het gaat om het thuis zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren.

3.6 Resultaat 6: Zich verplaatsen in en om de woning

Inleiding

In artikel 5.7 van de verordening en artikel 5 van het besluit is het een en ander geregeld over dit te bereiken resultaat. Hierbij gaat het om het zich kunnen verplaatsen in en om de woning.

Afwegingskader

- a. Het gaat om het zich verplaatsen in en om de woning. Dat betekent dat het om verplaatsingen gaat die direct vanuit de woning worden gedaan. Daarom gaat het hier om belanghebbenden die voor het dagelijks zittend verplaatsen zijn aangewezen op een rolstoel.
- b. Rolstoelen voor het zogenaamde 'incidentele' gebruik, waarbij de rolstoel af en toe gebruikt wordt of in de auto wordt meegenomen om elders, bij het winkelen of bij uitstapjes, te gebruiken, vallen niet onder dit te bereiken resultaat, maar onder resultaat acht "De mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan maatschappelijke, recreatieve en/of religieuze activiteiten".
- c. De sportvoorziening, waaronder een sportrolstoel wordt niet gerekend tot een rolstoel voor het verplaatsen in en rond de woning.
- d. Als er noodzaak bestaat voor een rolstoel voor dagelijks zittend gebruik, zal via een medisch en al dan niet ergotherapeutisch advies door het college een programma van eisen worden opgesteld.

- e. Een rolstoel kan door het college verstrekt worden in natura of in de vorm van een PGB.
- f. Bij verstrekking in natura, wordt de voorziening in bruikleen verstrekt onder de voorwaarden zoals opgenomen in bijlage 1 bij deze beleidsregels. Alle kosten van onderhoud en verzekering vallen ook onder de verstrekking.
- g. Ten aanzien van het verstrekken van een rolstoel in de vorm van een PGB, wordt verwezen naar hetgeen hierover is opgenomen in hoofdstuk 4.
- h. Ten aanzien van mantelzorgers zal door het college rekening worden gehouden met hun belangen.

Toelichting: Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat als de mantelzorger niet in staat is de rolstoel in alle omstandigheden te duwen, er een ondersteunende motorvoorziening verschaft kan worden.

3.7 Resultaat 7: Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

Inleiding

In artikel 5.8 van de verordening en artikel 6 van het besluit is het een en ander geregeld over dit te bereiken resultaat.

Het lokaal verplaatsen per vervoermiddel is de mogelijkheid om in de eigen woon- en leefomgeving te gaan en staan waar men wil. Er wordt gesproken over lokaal verplaatsen, waarbij gedacht moet worden aan verplaatsingen in een straal van 15 tot 20 kilometer rond de woning. Buiten dit gebied kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden van het bovenregionale vervoer dat Valys in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport verricht. Een collectief vervoersysteem heeft prioriteit, (zodat de keuze voor een PGB beperkt kan worden, mits men rekening houdt met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager). Er wordt geen onbeperkte kosteloze vervoermogelijkheid aangeboden. Net zoals voor personen zonder beperkingen geldt, dient men voor het vervoer een bijdrage te betalen al dan niet in de vorm van een tarief.

Afwegingskader

- a. Om voor een individuele voorziening in aanmerking te komen, zal het college eerst nagaan of alle voorliggende en algemeen gebruikelijke voorzieningen al zijn beoordeeld.

Toelichting: Als iemand gebruik kan maken van het openbaar vervoer, danwel het openbaar vervoer kan bereiken, dan is dit voorliggend. Het criterium "gebruik of het bereiken van het openbaar vervoer is onmogelijk" wordt als volgt ingevuld:

- *de persoon met beperkingen (hierna belanghebbende) is niet in staat om zich 800 meter of meer zelfstandig te verplaatsen, met of zonder loophulpmiddel;*
- *belanghebbende kan de wachttijden bij de bushalte niet overbruggen;*
- *belanghebbende kan de instap in de bus niet maken; of*
- *belanghebbende is niet in staat langere tijd te zitten of de beweging van de bus of de trein te doorstaan.*

Naast lichamelijke beperkingen is het ook mogelijk dat iemand wegens psychische of psychosociale problemen niet in staat is met het openbaar vervoer te reizen.

Om in dat geval in aanmerking te komen voor een vervoersvoorziening worden de volgende criteria gehanteerd:

- *de persoon moet onder behandeling zijn of zich onder behandeling stellen van een specialist; of*
- *de persoon is al behandeld zonder dat dit tot een oplossing van de klachten heeft geleid.*

Het uitsluitend ontbreken van openbaar vervoer is, geen criterium of argument voor het verkrijgen van een vervoersvoorziening.

Voorbeelden van voorzieningen die als algemeen gebruikelijk worden aangemerkt, zijn: reguliere (elektrische) fietsen, fietsen met lage instap, fietsen met hand- of terugtraprem of fietsen met andere vrij verkrijgbare kleine aanpassingen.

- b. Wanneer er geen voorliggende of algemeen gebruikelijke voorzieningen aanwezig zijn, zal het college moeten beoordelen waar de vervoersbehoefte van de aanvrager uit bestaat.
- c. Aan de hand van deze vervoersbehoefte zal het college beoordelen of deze behoefte bij een persoon met een maximale loopafstand van 800 meter ingevuld kan worden met een systeem van collectief vraagafhankelijk vervoer. Hierbij houdt het college rekening met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager/betrokkene.

Toelichting: Is er een indicatie voor het gebruik van het collectief vraagafhankelijk vervoer, dan ontvangt men een Wmo-vervoerpas, waarmee men tegen gereduceerd tarief kan reizen met de regiotaxi.

Kinderen tot 12 jaar hebben geen zelfstandig vervoerspatroon en komen niet in aanmerking voor een Wmo-vervoerpas. Kinderen jonger dan vier jaar hebben geen vervoersprobleem, omdat de ouders hen kunnen meenemen zonder dat een aparte voorziening hoeft te worden getroffen. Voor deze leeftijdsgroep lijken de vervoersproblemen, voor zover ze betrekking hebben op begeleiding of gesloten vervoer, niet zodanig afwijkend van de vervoersproblemen van leeftijdsgenoten dat er aanleiding is voor een individuele voorziening.

Gevallen waarin deze regel onredelijk zou werken, worden individueel beoordeeld. Dit is bijvoorbeeld het geval bij kinderen jonger dan twaalf jaar die vanwege de speciale wandelwagen/rolstoel niet met het gebruikelijke gezinsvervoer mee kunnen.

- d. Met een systeem voor collectief vervoer of met een andere individuele voorziening dient tenminste een afstand van 1500 - 2000 km per jaar te kunnen worden afgelegd. Indien daar aanleiding voor is, kan het college dit aantal ophogen.

Toelichting: Bij dit aantal kilometers kan het gebruik van een andere, verstrekte, voorziening zoals een scootmobiel, meegenomen worden hetgeen invloed kan hebben op het aantal kilometers.

De omvang van het gebied, waarvoor de compensatieplicht geldt, omvat in ieder geval 15 tot 20 kilometer te rekenen vanaf de woning van de persoon met beperkingen. Daarnaast moet een persoon met beperkingen zich zodanig kunnen verplaatsen, dat aansluiting gevonden kan worden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoerssystemen.

- e. Bij personen met een loopafstand van minder dan 100 meter zal het college beoordelen of naast een voorziening als collectief vervoer ook nog een voorziening verstrekt moet worden voor de zeer korte afstand. Ook bij personen met een loopafstand van meer dan 100 meter, maar minder dan 500 meter, zal het college beoordelen of een voorziening voor de zeer korte afstand noodzakelijk is.

- f. Indien collectief vervoer niet mogelijk is, kan het college een individuele voorziening in de vorm van een financiële tegemoetkoming in de kosten van een taxi of rolstoeltaxi of een financiële tegemoetkoming in de kosten van aanpassing van een eigen auto verstrekken. De beoordeling vindt plaats aan de hand van criteria die opgenomen zijn in bijlage twee bij deze beleidsregels.
- g. Indien het resultaat zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel niet bereikt kan worden met een voorziening als genoemd onder f., kan het college beoordelen of een voorziening in natura in de vorm van een al dan niet gesloten buitenwagen of een aangepaste auto of een PGB te besteden aan één van deze twee voorzieningen verstrekt kan worden.

Toelichting: Deze voorzieningen worden uitsluitend verstrekt als met (een combinatie van) andere vervoersvoorzieningen niet of onvoldoende het resultaat bereikt kan worden.

- h. Ten aanzien van het verstrekken van een vervoermiddel in de vorm van een PGB, wordt verwezen naar hetgeen hierover is opgenomen in hoofdstuk 4.
- i. Met de positie van mantelzorgers kan rekening worden gehouden bij het bepalen van de vervoersvoorziening.

Toelichting: Zo kan het noodzakelijk zijn dat er een mantelzorger meereist (vanwege de noodzaak tijdens het vervoer in te grijpen). Er is dan sprake van medische begeleiding. Als men in het bezit is van een OV-begeleiderskaart of een indicatie voor een medische begeleider, dan reist de begeleider altijd gratis mee. De criteria voor medische begeleiding zijn opgenomen in bijlage drie bij deze beleidsregels.

3.8 Resultaat 8: De mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan maatschappelijke, recreatieve en/of religieuze activiteiten

Inleiding

In artikel 5.9 van de verordening en artikel 7 van het besluit is het een en ander geregeld over dit te bereiken resultaat.

Het laatste op grond van artikel 4 lid 1 Wmo genoemde resultaat is een heel algemene. Het gaat daarbij om de mogelijkheid deel te nemen aan recreatieve, maatschappelijke en religieuze activiteiten, dat wil zeggen deel te kunnen nemen aan het leven van alledag.

Een belangrijke voorwaarde hiervoor zit in een ander te bereiken resultaat: het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel.

Afwegingskader

- a. Het college beoordeelt altijd eerst of andere, algemeen gebruikelijke, voorliggende en andere gemakkelijk zelf te realiseren voorzieningen mogelijk zijn.
- b. Als het gaat om een vervoerprobleem zal het college eerst beoordelen of dit via het zevende resultaat opgelost kan worden.

HOOFDSTUK 4 VERSTREKKING IN NATURA, ALS PERSOONSGEBONDEN BUDGET EN ALS FINANCIËLE TEGEMOETKOMING. EIGEN BIJDRAGE EN EIGEN AANDEEL

Inleiding

Artikel 6 van de Wmo bepaalt in lid 1 het volgende:

“Het college van burgemeester en wethouders biedt personen die aanspraak hebben op een individuele voorziening de keuze tussen het ontvangen van een voorziening in natura of het ontvangen van een hiermee vergelijkbaar en toereikend persoonsgebonden budget, waaronder de vergoeding voor een arbeidsverhouding als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964, tenzij hiertegen overwegende bezwaren bestaan.”

Door deze bepaling zijn er in de Wmo drie vormen van verstrekking mogelijk om het resultaat dat bereikt moet worden (het compenseren van problemen die een aanvrager ondervindt), te bereiken:

1. Voorziening in natura;
2. Persoonsgebonden budget (PGB-regulier en PGB-alfa);
3. Financiële tegemoetkoming.

1. Voorziening in natura

Bij een voorziening in natura wordt onderscheid gemaakt tussen:

a. **Dienstverlening**

Het betreft hier een leverancier van zorg die door de gemeente is gecontracteerd.

b. **Producten c.q. hulpmiddelen in bruikleen**

Bij verstrekking van een voorziening in natura, vindt afname plaats bij een door de gemeente gecontracteerde leverancier. De gemeente koopt de voorziening en verstrekt deze onder voorwaarden (zie bijlage 1) in bruikleen aan belanghebbende.

Bij deze voorziening zijn inbegrepen de kosten van (wettelijk verplichte) verzekering, onderhoud, keuring en reparaties. De kosten van reparaties als gevolg van grove schuld of nalatigheid van de belanghebbende komen voor diens eigen rekening.

c. **Producten c.q. hulpmiddelen in eigendom**

Het betreft hier voorzieningen die door een door de gemeente gecontracteerde leverancier worden geleverd. Wanneer de gemeente geen leverancier heeft gecontracteerd voor deze specifieke voorziening, kan deze ook door een andere leverancier worden geleverd. Dit geldt ook in situaties waarin de voorziening niet kan worden geleverd door de gecontracteerde leverancier.

d. **Collectief vervoer (Regiotaxi)**

Een belanghebbende die beperkingen ondervindt bij het lopen en/of bij het gebruik van het openbaar vervoer kan in aanmerking komen voor collectief vervoer. Dit houdt in: vervoer van deur tot deur tegen gereduceerd tarief.

2. Persoonsgebonden budget (PGB)

Een PGB is een geldbedrag bedoeld om zelf hulp bij het huishouden of een voorziening mee aan te schaffen of te betalen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- a. een PGB-regulier; en
- b. een PGB-alfa; dit is een vergoeding voor een arbeidsverhouding als bedoeld in artikel 5, eerste lid van de Wet op de loonbelasting 1964 inclusief een bedrag voor bemiddeling en service.

Indien een voorziening wordt toegekend, wordt de aanvrager de mogelijkheid geboden om te kiezen tussen een PGB, een financiële tegemoetkoming of een voorziening in natura, tenzij overwegende bezwaren bestaan tegen het verstrekken van een PGB.

3. Financiële tegemoetkoming

De derde mogelijkheid van verstrekking is de financiële tegemoetkoming, zo blijkt onder andere uit artikel 7, lid 2 Wmo: *“Een persoonsgebonden budget en een financiële tegemoetkoming voor een bouwkundige of woontechnische ingreep in of aan een woonruimte wordt verleend aan de eigenaar van de woonruimte. Artikel 6 is van overeenkomstige toepassing.”*

Als het gaat om bouwkundige woonvoorzieningen is de gemeente verplicht om een financiële tegemoetkoming uit te betalen aan de eigenaar van de woning. Een dergelijke financiële tegemoetkoming kan alleen al om die reden in sommige situaties geen PGB zijn. Dat gaat immers rechtstreeks naar de aanvrager.

Ook is soms sprake van een financiële tegemoetkoming bij een taxi- of rolstoeltaxikostenvergoeding op declaratiebasis.

Het onderscheid tussen de begrippen financiële tegemoetkoming en PGB is niet altijd even duidelijk. De verschillen tussen een financiële tegemoetkoming en een forfaitaire financiële tegemoetkoming zijn het beste als volgt aan te geven.

Een financiële tegemoetkoming is een bedrag bedoeld om een individuele voorziening mee te realiseren. Het begrip financiële tegemoetkoming wordt in de Wmo gebruikt in artikel 7 lid 2 waar gesproken wordt over een financiële tegemoetkoming voor een bouwkundige of woontechnische ingreep in of aan een woonruimte. Een financiële tegemoetkoming kan afhankelijk worden gesteld van het inkomen van de aanvrager. De aanvrager betaalt dan mee en dat wordt een eigen aandeel genoemd.

Een forfaitaire financiële tegemoetkoming is een bedrag dat los van de werkelijke kosten en meestal los van het inkomen wordt vastgesteld. Het is dus geen kostendekkend bedrag en zal meestal niet op het inkomen van de aanvrager worden afgestemd. Te denken valt aan een verhuiskostenvergoeding of een taxikostenvergoeding.

Afwegingskader

1. Een persoonsgebonden budget (PGB)

- a. Een PGB is een geldbedrag bedoeld om zelf hulp bij het huishouden of een voorziening mee aan te schaffen of te betalen. Het college bepaalt of een PGB wordt toegekend.

Toelichting: Het PGB wordt bruto uitbetaald. Dit betekent, dat een hierover verschuldigde eigen bijdrage nog in rekening wordt gebracht, tenzij de wet dit uitsluit.

- b. In de parlementaire behandeling van de Wmo is aangegeven dat er uitzonderingen mogelijk zijn op deze keuzevrijheid, met name als het gaat om personen waarvan verwacht kan worden dat zij niet met het beschikbare geld kunnen omgaan.

Redenen voor weigering van een PGB

Een PGB wordt niet verstrekt als:

- Er sprake is van overwegende bezwaren. Daarvan is in ieder geval sprake wanneer:
 - de aanvrager naar het oordeel van het college niet voldoende in staat is om het PGB te beheren en de bestedingen te verantwoorden en ook niet de beschikking heeft over een goed netwerk die zorg draagt voor het beheer. Bijv. mensen met schulden- en/of verslavingsproblematiek of mensen die in het verleden niet zorgvuldig met een PGB zijn omgegaan;

- de toekenning van een PGB het in stand houden van een adequate algemene voorziening ondergraaft.
- De gemeente al gecompenseerd heeft. Dit kan het geval zijn, als er al een voorziening in natura is verstrekt of als er al eerder een PGB is verstrekt en de normale gebruikstermijn van de voorziening nog niet is verstreken. Het verstrekken van een volgende voorziening binnen de afloop van de normale gebruiksduur kan slechts in die gevallen waarin er sprake is van een wijziging in omstandigheden (wijziging van de indicatie).
- Er anderszins aanleiding is te kiezen voor een andere vorm van verstrekking dan een PGB. Deze situatie doet zich bijvoorbeeld voor bij te verwachten kortdurend gebruik, wanneer verwacht wordt dat de beperkingen vrij snel zullen toenemen (zoals bij een progressief ziektebeeld) of bij spoed (zoals ontslag uit het ziekenhuis).
- Deze besteed gaat worden aan hulp bij het huishouden door een of meerdere familieleden die een eerste of tweede graads relatie hebben met de hulpvrager.

c. Het college verstrekt een PGB alleen ten aanzien van individuele voorzieningen.

Toelichting: Dat betekent dat bij algemene voorzieningen geen PGB verstrekt wordt. De Centrale Raad van Beroep onderschrijft dit in diverse uitspraken. Voor deze voorzieningen geldt ook de eigen bijdragen systematiek niet.

d. Het college bepaalt de omvang van het PGB Hulp bij het huishouden. Het maximale PGB-tarief per uur voor hulp bij het huishouden is vastgelegd in het Wmo besluit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in: PGB-Regulier Categorie 1 (HH1), PGB-Regulier Categorie 2 (HH2) en PGB-Alfa.

Toelichting: Bepaald is in artikel 6 lid 1 Wmo dat het uurbedrag vergelijkbaar met zorg in natura moet zijn en bovendien toereikend. Dat betekent dat het bedrag tenminste het minimumloonbedrag zal moeten zijn.

Er zijn twee mogelijkheden: het gaat om een arbeidsovereenkomst of om een overeenkomst opdrachtgever-opdrachtnemer. In het eerste geval ontstaan er weer twee situaties: betrokkene werkt op minder dan 3 dagen of betrokkene werkt op meer dan 3 dagen bij dezelfde persoon. Als het minder dan 3 dagen zijn, mag bruto uitbetaald worden en zorgt iemand zelf voor eventuele betaling van belastingen en verzekeringen. Werkt iemand meer dan 3 dagen in de week dan is de werkgever verantwoordelijk voor de afdracht van belastingen en verplichte premies voor diverse verzekeringen. In deze beide situaties moet het minimum (jeugd)loon in ieder geval betaald worden. Is sprake van een overeenkomst opdrachtgever-opdrachtnemer dan zal het veelal gaan om een zzp-er (een zelfstandige zonder personeel) en is men niet gebonden aan het minimum (jeugd)loon en hoeft geen afdracht plaats te vinden door de opdrachtgever. Het college heeft daarom gekozen voor drie verschillende basistarieven voor het PGB hulp bij het huishouden, al naar gelang het beoogde gebruik.

Overige voorzieningen

Het PGB is gelijk aan de tegenwaarde van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate te verstrekken voorziening in natura, indien nodig aangevuld met een vergoeding voor instandhoudingskosten, zoals deze door de gemeente kan worden aangeschaft bij de gecontracteerde leverancier.

Het PGB is vastgesteld op basis van:

- de nieuwprijs van de voorziening;
- de kosten van keuring, reparatie, onderhoud en WA-verzekering voor een periode van vijf jaar;
- een economische levensduur van vijf jaar.

e. Wat betreft de voorzieningen maakt het college per toekenning een berekening. Daarbij moet het bedrag voldoende zijn om de voorziening aan te schaffen en dus de bestaande problemen voldoende te compenseren.

Toelichting: De kosten van de voorziening als de voorziening in natura zou worden verstrekt zijn daarbij uitgangspunt. Dat kan afgeleid worden van bijvoorbeeld een offerte. Daarbij kunnen bedragen geteld worden voor het onderhoud en de reparaties van de voorziening, voor zover daar sprake van kan zijn. Deze bedragen zijn ofwel bij verstrekking in eigen beheer bekend vanuit het verleden, ofwel kunnen bij verstrekking via een leverancier bij de leverancier worden opgevraagd. Bij het bepalen van het bedrag van de voorziening wordt uitgegaan van het bedrag dat de voorziening bij verstrekking in natura zou kosten. Daarbij zal veelal sprake zijn van kortingen, omdat via een contract met een leverancier een grote hoeveelheid voorzieningen afgenomen wordt. Deze korting wordt doorberekend naar het PGB. Het is immers niet de bedoeling dat een PGB meer geld gaat kosten dan verstrekking in natura. Over het algemeen zal er van uitgegaan kunnen worden dat ook met een PGB een voorziening met korting zal kunnen worden aangeschaft. Is dat niet het geval dan zal beoordeeld moeten worden of niet het volledige bedrag zonder korting vergoed zal moeten worden, omdat anders het te bereiken resultaat onbereikbaar wordt. Verder zal worden uitgegaan van de situatie die er zou zijn als de voorziening in natura zou worden verstrekt. Zou dat een nieuwe voorziening zijn of een voorziening die verstrekt zou worden uit depot. In de eerste situatie wordt het bedrag bepaald op een nieuwe voorziening, met korting. In het tweede geval wordt het bedrag bepaald op het bedrag dat het zou kosten om de voorziening uit depot aan te schaffen.

- f. Uitbetaling PGB. Bij beschikking maakt het college zijn besluit aan de aanvrager bekend. In deze beschikking vermeldt het college wat de omvang van het PGB is en voor hoeveel jaar het PGB bedoeld is. Om volstrekt duidelijk te laten zijn wat met het PGB dient te worden aangeschaft en meer precies: aan welke vereisten de aan te schaffen voorziening dient te voldoen, wordt een zo nauwkeurig mogelijk omschreven programma van eisen bij de beschikking gevoegd. De gemeente betaalt het PGB voor hulp bij het huishouden per kwartaal vooraf en voor overige voorzieningen ineens.

Toelichting: Met een programma van eisen kan voorkomen worden dat door onduidelijkheid omtrent de eisen die aan de voorziening gesteld moeten worden een verkeerde voorziening wordt aangeschaft. Dat wil zeggen een voorziening waarmee het beoogde resultaat niet bereikt kan worden. Dat zou tot inadequate voorzieningen kunnen leiden, waardoor het te bereiken resultaat, het compenseren van problemen, niet bereikt wordt, wat op zich weer tot nieuwe aanvragen aanleiding zou kunnen zijn. Dit is uitsluitend te voorkomen door een programma van eisen onderdeel uit te laten maken van de beschikking. Wordt dan toch een voorziening aangeschaft die niet aan dat programma van eisen voldoet, dan is gehandeld in strijd met de beschikking. Op basis hiervan kan het verstrekte persoonsgebonden budget worden teruggevorderd.

Het is niet mogelijk een deel van een voorziening in PGB en een ander deel in natura te ontvangen. Wanneer bijvoorbeeld vier uur hulp bij het huishouden geïndiceerd is, is het niet mogelijk twee uur met behulp van een PGB in te kopen en twee uur hulp bij het huishouden in natura te ontvangen. Het is wel mogelijk om voor verschillende Wmo-voorzieningen te kiezen voor een voorziening in natura en PGB (bijvoorbeeld hulp bij het huishouden in natura en een PGB voor een rolstoel).

Het college neemt in de beschikking ook op dat er een eigen bijdrage/eigen aandeel in de kosten verschuldigd is.

- g. Als de betaling via een serviceorganisatie gaat zal het college alleen op basis van daadwerkelijke uitgaven het PGB overmaken.

Toelichting: Het college stort dan op uitdrukkelijk verzoek van de cliënt het geld op rekening van de serviceorganisatie, die tot betaling van de hulp overgaat na ontvangst van een werkbriefje van de cliënt. Het college betaalt dan niet te veel en de cliënt hoeft niets terug te betalen. Namens de cliënt verzorgt de serviceorganisatie ook de verantwoording.

h. Begin- en einddatum

- Het PGB voor hulp bij het huishouden wordt verleend met ingang van de datum waarop de aanvrager volgens de Wmo-beschikking is aangewezen op hulp bij het huishouden;
- Het PGB voor overige voorzieningen wordt verleend na vaststelling van de noodzaak tot compensatie.

Het PGB eindigt in de volgende gevallen (niet limitatief):

- als men permanent wordt opgenomen in een AWBZ-instelling;
- als men langer dan twee maanden tijdelijk wordt opgenomen in een AWBZ-instelling of ziekenhuis;
- als men zich niet houdt aan de verplichtingen die verbonden zijn aan de verlening van een PGB (zie hierna onder i.);
- bij overlijden van de budgethouder;
- als men zelf verzoekt om beëindiging van het PGB;
- als men verzoekt om de hulp waarvoor PGB wordt ontvangen om te zetten in hulp in natura;
- Ingeval van verhuizen naar een andere gemeente.

Het restant van het PGB mag na de beëindigingsdatum nog besteed worden aan de zogenaamde beëindigingskosten. Het betreft met name het salaris (en vakantiegeld en –dagen) dat nog aan hulpverleners betaald moet worden in verband met wettelijke opzegtermijnen.

i. Verplichtingen budgethouder

Hulp bij het huishouden

Bij de verlening van een PGB voor hulp bij het huishouden worden de budgethouder verplichtingen opgelegd. In de bijlage bij de beschikking tot verlening van een PGB worden deze opgenomen. Een budgethouder is een persoon aan wie ingevolge de Wmo-verordening een PGB is toegekend en die aan het college verantwoording verschuldigd is over de besteding van het PGB.

De budgethouder:

- gebruikt het PGB uitsluitend voor betaling van de hulp en de daarmee noodzakelijke verbonden kosten (bijvoorbeeld bemiddelings- en administratiekosten);
- koopt kwalitatief verantwoorde hulp in, die de werkzaamheden kan uitvoeren zoals vermeld in de beschikking;
- sluit een schriftelijke overeenkomst met de door hem/haar ingeschakelde hulpverlener(s);
- houdt van alle hulp die wordt ontvangen een registratie bij en is verplicht om hiervoor het registratieformulier van de gemeente te gebruiken;
- die kiest voor een leverancier, die naast hulp bij het huishouden ook zorg levert in het kader van de Awbz, kan volstaan met een afschrift van de rekeningen van deze leverancier voor een verantwoording achteraf;
- dient op verzoek het ingevulde registratieformulier aan de gemeente te verstrekken en (als deze nog niet aan de gemeente is overlegd) een kopie van de schriftelijke overeenkomst tussen de budgethouder en de hulpverlener;
- bewaart de overeenkomsten en (salaris)administratie gedurende 7 jaar;
- is zelf verantwoordelijk voor alle (wettelijke) verplichtingen en gevolgen die uit de overeenkomst met de hulpverlener voortvloeien, zoals bijvoorbeeld doorbetaling van loon bij ziekte en vakantie. Kosten van eventuele verzekeringen die hiervoor kunnen worden afgesloten, komen voor rekening van de budgethouder;
- loopt het risico voor de doorlopende werkgeversverplichtingen als een PGB voor huishoudelijke hulp door omstandigheden vroegtijdig wordt beëindigd (zoals permanente opname in een AWBZ –instelling of overlijden). Het PGB wordt per het eerstvolgende

kwartaal beëindigd. De budgethouder moet de werkgeversverplichtingen nakomen.

Wmo-hulpmiddelen

Bij de verlening van een PGB voor een rolstoel, een scootmobiel, een ander verplaatsingsmiddel of een roerende woonvoorziening worden de budgethouder verplichtingen opgelegd. In de bijlage bij de beschikking tot verlening van een PGB worden deze opgenomen.

De budgethouder:

- gebruikt het PGB uitsluitend voor de betaling van de voorziening en de daarmee noodzakelijke verbonden kosten (bijvoorbeeld administratiekosten);
- besteedt het PGB uitsluitend aan een kwalitatief verantwoorde en adequate voorziening conform het Programma van Eisen, zoals vermeld in de beschikking;
- zorgt voor een goede en controleerbare vastlegging van ontvangsten, uitgaven en verplichtingen en houdt deze gedurende zeven jaar beschikbaar;
- houdt ook van de verrichte betalingen voor keuring, reparatie, onderhoud en verzekering een inzichtelijke administratie bij;
- verantwoordt de besteding van het PGB waarop het budget betrekking heeft. Ter controle op een rechtmatige besteding van het PGB levert de budgethouder op verzoek van de gemeente alle gegevens aan die noodzakelijk zijn om dit recht te kunnen vaststellen. Hieronder vallen in ieder geval:
 - a. de factuur van de aangeschafte voorziening;
 - b. een betalingsbewijs van de aangeschafte voorziening;
 - c. overige bescheiden die het college voor de verantwoording nodig acht;
- geeft de met behulp van het PGB aangeschafte voorziening terug aan de gemeente als de voorziening niet meer volgens de opgelegde voorwaarden wordt gebruikt.

j. **Verantwoording en controle**

Er vindt een jaarlijkse PGB-controle plaats waarbij alle PGB-houders verantwoording dienen af te leggen.

Verplichting van invullen van registratieformulieren en het opstellen van een contract tussen cliënt en hulp;

Met de beschikking wordt standaard een registratieformulier verzonden. Cliënten PGB regulier dienen deze formulieren in te vullen en op verzoek dienen zij deze formulieren voorzien van betalingsbewijzen bij de gemeente in te leveren. De cliënt PGB-regulier is verplicht een contract op te stellen met de hulp. Nieuwe cliënten PGB-regulier dienen binnen vier weken een kopie van het contract te overleggen.

Structurele controle op verantwoording bij tussentijdse stopgezette PGB's

Het PGB-regulier wordt vier keer per jaar, per kwartaal, uitbetaald. Bij een tussentijdse beëindiging van het PGB dient de cliënt verantwoording af te leggen over de periode van 1 januari tot de datum van beëindiging. Bij een beëindiging dient cliënt binnen vier weken een ingevuld registratieformulier en betalingsbewijzen te overleggen. De controle wordt direct na het ontvangen van het registratieformulier uitgevoerd.

Structurele controle op de verstrekking en uitbetaling van PGB's voor een voorziening 'Hulpmiddelen'

Cliënten met een PGB "Hulpmiddel" dienen na toekenning binnen zes weken de factuur van het hulpmiddel te overleggen. Op deze wijze vindt controle plaats of het toegekende budget, conform de beschikking is besteed.

k. **De artikelen 6.3 van de verordening en 8 van het besluit, regelen wanneer bij een PGB een eigen bijdrage verschuldigd is.**

Toelichting: Deze eigen bijdrage wordt berekend door het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Het CAK werkt met verzamelinkomens vanuit een peiljaar, welk jaar twee jaar voor het lopende jaar ligt. Dit is noodzakelijk om over de verzamelinkomens, die afkomstig zijn van

de belastingdienst, te kunnen beschikken. In 2013 doet men aangifte over 2012, dus dat jaar is nog niet bekend. Vandaar dat het verzamelinkomen over 2011 in 2013 gebruikt wordt. Dit betekent dat er soms een voorlopige vaststelling zal plaatsvinden en achteraf een definitieve vaststelling. Het in mindering brengen van eigen bijdragen of een eigen aandeel zal daardoor vaak niet mogelijk zijn. Al deze activiteiten zullen door het CAK worden uitgevoerd. Een eigen bijdrage voor een PGB (of een financiële tegemoetkoming met een eigen aandeel) mag elke vier weken gevraagd worden, maar mag nooit de grens die in het landelijk besluit maatschappelijke ondersteuning is vastgelegd, te boven gaan. Ook mag een eigen bijdrage de kostprijs van de voorziening niet te boven gaan. Wordt een PGB (of een financiële tegemoetkoming met een eigen aandeel) verstrekt voor een voorziening die in eigendom van de aanvrager wordt verstrekt, dan mag de eigen bijdrage niet meer dan 39 perioden van vier weken worden gevraagd. Gaat het om een PGB voor een doorlopende zaak die niet in eigendom wordt verstrekt, dan mag de eigen bijdrage worden gevraagd zo lang als de voorziening wordt gebruikt.

l. Terugvordering

Na ontvangst van de door de budgethouder te overleggen stukken, beoordeelt het college of er aanleiding bestaat het PGB geheel of ten dele terug te vorderen of te verrekenen.

Een besluit tot verlening van een PGB kan worden ingetrokken indien blijkt dat het budget niet is aangewend voor de bekostiging van het middel waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden. Het op basis daarvan uitbetaalde PGB kan worden teruggevorderd.

Ingeval van misbruik verspeelt de cliënt het recht op een PGB. Het ten onrechte verstrekte PGB wordt dan volledig teruggevorderd.

- m. Het omzetten van een PGB voor hulp bij het huishouden naar hulp in natura of omgekeerd (van hulp in natura naar een PGB voor hulp bij het huishouden) kan bij afloop van de beschikking, maar ook tussentijds, bij voorkeur met ingang van een nieuw kalenderjaar.

2. De financiële tegemoetkoming en het eigen aandeel

Naast het PGB kan ook een financiële tegemoetkoming worden toegekend.

Toelichting: De financiële tegemoetkoming zal zo groot zijn dat de aan te schaffen voorziening hiermee aangeschaft kan worden. Dit kan onder aftrek van een zogenaamd eigen aandeel, te vergelijken met de eigen bijdrage. Ook bij een financiële tegemoetkoming zal de beschikking waarin dit bedrag wordt toegekend voorwaarden kunnen bevatten over de besteding van de financiële tegemoetkoming. En ook bij een financiële tegemoetkoming moet verantwoording afgelegd worden over de besteding van de tegemoetkoming, tenzij het om een forfaitair bedrag gaat: een forfaitair bedrag voor een verhuizing kan vrij worden besteed, mits er daadwerkelijk verhuisd wordt.

3. De voorziening in natura

Bij een voorziening in natura verstrekt het college deze.

Toelichting: Wordt een voorziening niet als PGB verstrekt, maar in natura, dan zal toekenning ook bij beschikking plaatsvinden. In de beschikking worden de voorwaarden opgenomen waaronder verstrekking plaatsvindt. Bij een voorziening in natura mag een eigen bijdrage worden gevraagd, net als bij een persoonsgebonden budget. Ook nu geldt dat een eventueel te betalen eigen bijdrage door de gemeente meestal slechts aangekondigd kan worden aangezien berekening en inning plaats zal vinden door het CAK.

HOOFDSTUK 5. PROCEDURELE BEPALINGEN ROND ONDERZOEK, ADVIES EN BESLUITVORMING, INTREKKING EN TERUGVORDERING

Inleiding

Bij toekenning van voorzieningen op grond van de Wet voorzieningen gehandicapten (de voorganger van de Wmo) of bij indicatiestelling ten behoeve van de functie Huishoudelijke Verzorging AWBZ was het begrip “medische noodzaak” doorslaggevend. Uit de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep op beide terreinen blijkt dat die medische noodzaak in de ogen van de Raad aanwezig moet zijn om voorzieningen te verstrekken. Dit heeft tot gevolg dat een medisch advies van een onafhankelijk sociaal medisch adviseur, van cruciaal belang is. Onder de Wmo, waar het ook kan gaan om psychische of psychosociale problemen, kan een advies van een andere deskundige dan een medicus noodzakelijk zijn. Dit gold onder de Wvg al bij de “uitraasruimte” waar soms het advies van een psycholoog of (ortho)pedagoog werd gevraagd. Onder de Wmo zal dit vaker nodig kunnen zijn. Maar of het nu een medicus of een andere deskundige is, het deskundigenadvies is in bepaalde situaties van groot belang. Daarom is hierover een apart onderdeel opgenomen.

Criteria:

1. Lid 1 van artikel 7.2 van de verordening biedt de basis voor een zorgvuldig onderzoek om te bepalen of er al dan niet sprake is van een noodzaak om te compenseren.

Toelichting: Uit de jurisprudentie blijkt dat indien een aanvrager geen medewerking verleent de aanvraag afgewezen mag worden op grond van de onmogelijkheid voldoende onderzoek te doen, mits het inderdaad zo is dat zonder dit onderzoek de noodzaak om te compenseren niet vast te stellen is. Er zal dus altijd beoordeeld moeten worden of op een andere wijze de noodzaak om te compenseren vastgesteld kan worden.

In artikel 7.2 lid 2 van dit artikel wordt een aantal situaties genoemd waarin het college de door haar aangewezen adviesinstantie om advies kan vragen, met andere woorden wanneer vraagt de gemeente advies.

Toelichting: Afdeling 3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geeft in een vijftal artikelen algemene bepalingen over (externe) advisering. Artikel 3:5, lid 1 Awb geeft aan dat in deze afdeling onder adviseur verstaan wordt: een persoon of college, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het adviseren inzake door een bestuursorgaan te nemen besluiten en niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan. In de Wmo is niet geregeld, dat er een adviseur benoemd moet worden. Advies zal in dat kader van de uitvoering van de wet echter onontbeerlijk zijn. De gemeente heeft daarom een contract afgesloten met een indicatie-adviesbureau. Het college vraagt aan dit adviesbureau of een andere deskundige partij (b.v. voor bouwkundig advies of het inschakelen van Bartiméus bij personen met visuele beperkingen) om advies indien aanvullende informatie nodig is om de aanvraag te kunnen beoordelen, of indien het college dat overigens gewenst vindt. Men kan meer adviseurs in verschillende, zelfs wisselende situaties hebben, hetgeen een eenduidige vermelding onmogelijk maakt.

Het uitgangspunt is, dat aanvragen zoveel mogelijk zonder extern advies worden beoordeeld. De gemeente heeft hiervoor de nodige expertise in huis. Het college vraagt om een extern advies, indien aanvullende informatie nodig is om de aanvraag te kunnen beoordelen en indien zij dit overigens gewenst acht. Het moge duidelijk zijn dat hier een scala aan argumenten op te voeren valt. Door deze bepaling is het echter altijd mogelijk om advies te vragen.

Herziening, intrekking en terugvordering

Een van de onderwerpen die in de verordening aan de orde komt, is de terugvordering en verrekening van ten onrechte of een teveel verstrekt bedrag aan PGB of financiële tegemoetkoming. De terugvordering/verrekening van verleende voorzieningen is een bevoegdheid

van de gemeente. Voor intrekking, herziening en terugvordering is, in het bijzonder aanleiding, wanneer bijvoorbeeld niet of onvoldoende wordt voldaan aan de voorwaarden, waaronder de voorziening is verleend, er sprake is van het verstrekken van onjuiste gegevens of als een voorziening voor een te hoog bedrag is verleend en de belanghebbende dit wist of redelijkerwijs had kunnen weten. Onder meer in deze gevallen kan het recht op de voorziening worden ingetrokken of herzien en leidt dit tot gehele of gedeeltelijke terugvordering van het ten onrechte of teveel verstrekte bedrag.

De herziening en intrekking vormen de grondslag voor de terugvordering. Hoewel in de Wmo een herzienings- of intrekkingbesluit niet verplicht is gesteld, is het noodzakelijk dit besluit te nemen om tot terugvordering over te kunnen gaan. Er moet namelijk een zogeheten onverschuldigde betaling worden gecreëerd.

Diverse omstandigheden kunnen ertoe leiden dat ten onrechte een Wmo-voorziening is verstrekt. Betreft het financiële tegemoetkomingen of een periodiek PGB, dan kan dit aanleiding zijn om over te gaan tot terugvordering.

Terugvordering van een voorziening in natura kan bijvoorbeeld aan de orde zijn wanneer de belanghebbende in gebreke blijft zijn (eventuele) eigen bijdrage/eigen aandeel binnen de gestelde termijn en na aanmaning te voldoen.

Terugvorderingsprocedure

In tegenstelling tot andere sociale zekerheidswetten zoals de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Werkloosheidswet (WW) en Algemene Ouderdomswet (AOW) kent de Wmo geen eigen regels inzake terugvordering. Daarom is in de verordening de bevoegdheid tot intrekking, herziening en terugvordering opgenomen. De gemeente Hellendoorn maakt dus gebruik van deze bevoegdheden en gaat in voorkomende gevallen tot intrekking/herziening en terugvordering over.

Ontstaansgrond schending informatieplicht

Het college vordert vorderingen die ontstaan zijn als gevolg van schending van de inlichtingenplicht altijd terug.

Gevalen waarin afgezien wordt van terugvordering

In voorkomende gevallen kunnen er redenen zijn om af te zien van terugvordering. Daarbij spelen doelmatigheidsoverwegingen een rol. Dit is het geval als het bedrag, dat ten onrechte of teveel is verleend, laag is en de kosten van de terugvorderingsprocedure dus hoger zijn dan de vordering zelf. Er wordt niet tot terugvordering overgegaan indien het bedrag lager is dan € 250,--, tenzij de vordering is ontstaan als gevolg van schending van de informatieplicht (fraude, moedwillig handelen). Dit bedrag komt overeen met de administratieve uitvoeringskosten van een terugvorderingszaak.

Geen terugvordering mogelijk

Daarnaast vordert het college een eenmalig toegekende PGB niet (deels) terug. Bijvoorbeeld als belanghebbende na drie jaar bijvoorbeeld geen gebruik meer maakt van de scootmobiel (b.v. door opgeheven beperkingen of door overlijden) wordt niet overgegaan tot terugvordering van een deel van het toegekende PGB. Ook niet als het PGB voor een periode van vijf jaar is verstrekt. Het PGB is namelijk niet onverschuldigd betaald. Belanghebbende heeft immers het volledige PGB moeten aanwenden voor het gebruik van de scootmobiel gedurende de periode van drie jaar. Wel wordt van de budgethouder verwacht, dat hij de met het PGB aangeschafte voorziening teruggeeft aan de gemeente.

Verrekening

In de verordening is bepaald, dat gebruik gemaakt wordt van de in de Awb geboden bevoegdheid tot verrekening. Het college gaat tot verrekening over als er sprake is van een teveel betaalde of ten onrechte uitbetaalde financiële tegemoetkoming of PGB en er in de volgende periode wederom recht bestaat op een financiële tegemoetkoming of PGB indien het een periodieke

verstrekking betreft. Het teveel betaalde wordt dan verrekend met het toekomstige recht op betaling.

Vereiste beschikkingen

Een beschikking tot terugvordering van een financiële tegemoetkoming of PGB dient te worden voorafgegaan door een intrekking- of herzieningsbeschikking. De intrekking- en herzieningsbeschikking en de terugvorderingsbeschikking zijn beschikkingen in de zin van artikel 1:3 Awb. Dit betekent dat de belanghebbende hiertegen de rechtsmiddelen bezwaar, beroep en hoger beroep kan aanwenden.

Schorsende werking

Het college schort de invordering in het geval van een bezwaar- en beroepsschrift op, als de onmiddellijke invordering onevenredig belastend is voor de belanghebbende.

Ontstaansdatum vordering

Een vordering van het college op belanghebbende in het kader van een terugvordering ontstaat op het moment dat de terugvorderingsbeschikking is genomen en bekend is gemaakt. Deze ontstaansdatum kan van belang zijn in het kader van een schuldsaneringsregeling op grond van artikel 284 en volgende van de Faillissementswet (Wet schuldsanering natuurlijke personen, WSNP).

HOOFDSTUK 6 SLOTBEPALINGEN

In werking treding

Deze beleidsregels treden in werking met ingang van de dag volgende op die van haar bekendmaking en werken terug tot 1 november 2013. Op hetzelfde tijdstip wordt het gemeentelijk Wmo-beleid dat opgenomen is in het Wmo-handboek van Kluwer/Schulinck ingetrokken/aangepast.

Overgangsbepaling

Personen die op 31 oktober 2013 aanspraak maken op hulp bij het huishouden in de vorm van een PGB en dit PGB aanwenden voor hulp bij het huishouden die geleverd wordt door familieleden die een 1^e en 2^e graads relatie hebben met degene die de hulp ontvangt, kunnen het PGB hiervoor blijven aanwenden gedurende de duur van de indicatie.

Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Hellendoorn 2013.

Nijverdal,

Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

de secretaris,

de burgemeester,

F. Dijkstra MBA

mevr. A.H. Raven BA

VOORWAARDEN BRUIKLEENVOORZIENINGEN

Voorwaarden bruikleenvoorzieningen

De bruikleenvoorziening is via een beschikking aan de aanvrager (de bruiklener), in bruikleen verstrekt, met in achtneming van de hieronder genoemde bepalingen/voorwaarden.

Algemeen

De bruiklener:

1. mag de bruikleenvoorziening niet gratis of tegen een vergoeding in gebruik afstaan of verhuren aan een derde;
2. wordt geacht met zorg om te gaan met de bruikleenvoorziening;
3. wordt geacht de bruikleenvoorziening uitsluitend te gebruiken voor het doel waarvoor deze is bestemd;
4. mag niet zonder schriftelijke toestemming van de gemeente wijzigingen en/of aanpassingen in of aan de voorziening aanbrengen;
5. wordt geacht de voorschriften (indien van toepassing) zoals deze door de fabrikant zijn bijgeleverd met betrekking tot het gebruik, de bediening en het onderhoud van de bruikleenvoorziening, stipt na te komen;
6. wordt geacht een door de gemeente aangewezen persoon gelegenheid te bieden de bruikleenvoorziening te controleren en hem/haar desgevraagd alle inlichtingen over de voorziening direct te verstrekken;
7. wordt geacht de gemeente onverwijld in kennis te stellen van:
 - a. ziekte of verslechtering in zijn/haar toestand, die zodanig is, dat de bruikleenvoorziening voor langer dan drie maanden niet door hem/haar kan worden gebruikt;
 - b. een adreswijziging;
 - c. beslaglegging op de voorziening;
 - d. elk ander voorval of wijziging die van invloed is op de voortzetting van de bruikleenverstrekking;
8. wordt geacht, indien de bruikleenvoorziening een elektrische rolstoel of een scootmobiel betreft, te beschikken over een ontheffingsbewijs voor het gebruik van een elektrische rolstoel of een scootmobiel indien hij/zij jonger is dan 16 jaar;
9. wordt geacht de gemeente onmiddellijk in kennis te stellen, indien hij/zij de voorziening niet meer gebruikt.

Onderhoud, technische storingen en reparaties

1. Bij technische storingen en voor het uitvoeren van reparaties en onderhoud aan de bruikleenvoorziening, kan de bruiklener (zelf) contact opnemen met de leverancier, via het in de beschikking vermelde service-nummer;
2. De bruiklener wordt geacht het onderhoud en reparaties uit te laten voeren door de leverancier van de voorziening;
3. De bruiklener wordt geacht alle door de gemeente noodzakelijk geachte onderhoudsbeurten en reparaties tijdig te laten verrichten;
4. Bij de beoordeling van de staat van de voorziening blijven normale slijtage en veroudering buiten beschouwing;
5. De kosten van reparaties en onderhoud komen voor rekening van de gemeente. Dit geldt niet als het onderhoud of de reparaties nodig zijn door eigen toedoen of nalatigheid van de bruiklener of van de personen voor wie de bruiklener aansprakelijk is.

Verzekering

1. Voor een elektrische rolstoel, een scootmobiel, een auto en een ander motorisch aangedreven voertuig geldt een wettelijk verplichte aansprakelijkheidsverzekering (WAM). De gemeente draagt zorg voor het afsluiten en bekostigen van deze WA-verzekering;
2. Indien een verzekeringsmaatschappij een verzekering beëindigt als gevolg van gedragingen van de bruiklener, dan is dit in de regel voor de gemeente aanleiding de bruikleenverstrekking

te beëindigen. Dit heeft tot gevolg dat de aanspraak op de bruikleenvoorziening komt te vervallen en dat de bruikleenvoorziening wordt ingenomen.

Schade, verlies en diefstal

1. De bruiklener wordt geacht bij schade, verlies of diefstal, de gemeente en de leverancier hiervan direct (binnen 48 uur) in kennis te stellen;
2. Tevens dient de bruiklener bij verlies, diefstal of vernieling van een bruikleenvoorziening, dit altijd bij de politie te melden;
3. Een kopie van het proces-verbaal van de aangifte bij de politie, dient zowel naar de gemeente als naar de leverancier te worden verstuurd;
4. Indien er bij een schadegeval derden betrokken zijn (ongeval), dan dient een Europees schadeformulier te worden ingevuld. Een kopie van dit schadeformulier dient te worden verstuurd aan de leverancier en aan de gemeente;
5. Als schadegevallen waarbij derden betrokken zijn, worden aangemerkt die gebeurtenissen:
 - a. waarvan door een daartoe bevoegd overheidsorgaan een proces-verbaal is opgemaakt;
 - b. waarbij maatregelen zijn getroffen om de verzekeraar tot betaling van de schade over te laten gaan;
6. Het niet (tijdig) melden van schade, verlies of diefstal en/of het niet juist opvolgen van de instructies van de gemeente, kan tot gevolg hebben dat de kosten die verbonden zijn aan het betreffende voorval voor rekening van de bruiklener komen;
7. De bruiklener mag, nadat zich een schadeoorzaak heeft voorgedaan, niet tegenover wie dan ook schuld erkennen en/of een schadevergoeding toezeggen;
8. De gemeente is gevrijwaard van kosten die voortvloeien uit schades, die niet verhaald kunnen worden op de verzekeringsmaatschappij.

Beëindiging en teruggave

1. In het geval van overlijden van de bruiklener eindigt de aanspraak op de bruikleenvoorziening van rechtswege;
2. In de volgende gevallen wordt de bruikleenverstrekking beëindigd:
 - a. indien de bruiklener verhuist naar een andere gemeente;
 - b. indien de bruiklener verhuist naar een AWBZ instelling, behalve wanneer de bruikleenvoorziening een verplaatsingsmiddel betreft;
 - c. op verzoek van de bruiklener, wanneer er geen gebruik meer wordt gemaakt van de bruikleenvoorziening;
 - d. wanneer de bruiklener naar het oordeel van de gemeente niet (langer) voldoet aan de in deze bijlage neergelegde voorwaarden en bepalingen;
3. Bij beëindiging van de bruikleenverstrekking, vervalt de aanspraak op de bruikleenvoorziening;
4. Indien de aanspraak op de bruikleenvoorziening is vervallen, is de bruiklener gehouden de bruikleenvoorziening, binnen een door de gemeente aan te geven termijn, aan de gemeente terug te geven;
5. Indien teruggave wordt geweigerd, zal de gemeente overgaan tot inname via een gerechtelijke procedure. De kosten hiervan komen voor rekening van de (voormalig) bruiklener.

CRITERIA INDIVIDUEEL VERVOER

Criteria individueel vervoer

Personen die geen gebruik kunnen maken van de Regiotaxi, kunnen in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming in de kosten van een taxi of rolstoeltaxi en/of aanpassing van een eigen auto.

Criteria:

Bij de beoordeling of de cliënt niet in staat is om met de Regiotaxi te reizen, kijkt de adviseur of er sprake is van één van de volgende criteria (*dit dient te worden geobjectiveerd middels medisch advies*):

Fysieke beperkingen:

- tijdens de reis noodzakelijk gebruik moeten (kunnen) maken van bepaalde hulpmiddelen t.b.v. het toedienen van medicijnen en deze medicijnen niet in het bijzijn van anderen toegediend kunnen krijgen (b.v. rectaal);
- fysiek niet in staat langere tijd op een busstoel te zitten of beweging van bus te doorstaan waardoor er een medische noodzaak bestaat tot rechtstreeks vervoer van A naar B;
- niet in staat zelf binnenshuis tot aan voordeur kunnen komen (ook niet met hulpmiddel); *de regiotaxi kent de service van deur tot deur. In geval van een appartementencomplex gaat het om de centrale toegangsdeur*; (dit geldt niet voor bewoners van een AWBZ-instelling, aangezien personeel/vrijwilligers hiervoor kunnen zorgen).
- longklachten die door het gebruik van de regiotaxi verergeren (gebruik van zuurstoffles is in principe geen beperkende reden), b.v.:
 - allergie voor/benauwdheid door een niet te vermijden contact met bepaalde stoffen (bijvoorbeeld parfum);
- vanwege infectiegevaar niet kunnen reizen met anderen;
- niet reguleerbare incontinentie in één van de volgende gevallen:
 - van faeces;
 - bij zeer sterk urineverlies, waarbij incontinentiemateriaal onvoldoende oplossing biedt;
- epilepsie (*de mate van voorkomen en medicatie bij aanval is bepalend*);
- wanneer de bus ten behoeve van de cliënt op onvoorspelbare momenten moet stoppen of wanneer de cliënt op medische gronden op onvoorspelbare momenten af moet zien van de rit;
- wanneer de cliënt op medische gronden op onvoorspelbare momenten naar huis moet;
- afhankelijk zijn van liggend vervoer.

Sociale of psychische problemen:

- ter bescherming van de privacy/veiligheid van de cliënt of van de (psychische) veiligheid van de overige passagiers en de bestuurder (bijv. bij ernstige vormen van agressie, gedragsstoornissen, epilepsie, oncontroleerbare bewegingen, ernstige misvormingen of huidziekten);
- extreme angsten/fobieën die niet behandelbaar zijn gebleken.

Aanvullende criteria voor specifieke categorie personen

Naast de hierboven beschreven criteria die voor iedereen gelden, is in de praktijk gebleken, dat het wenselijk is om aanvullende criteria te formuleren voor personen die vanwege de beperkingen die ze hebben, verblijven in een woonvorm c.q. gezinsvervangend tehuis (danwel die een indicatie hebben voor een dergelijke woonvoorziening).

Aanvullende criteria die van belang zijn bij de beoordeling van de vraag of er sprake is van een indicatie voor individueel vervoer:

Het gaat daarbij om een optelsom van de volgende voorwaarden:

1. er is sprake van een (ernstig) verstandelijke beperking;
2. er is sprake van wekelijks terugkerende activiteiten; en
3. belanghebbende is afhankelijk van meereizende begeleiding op de plaats van bestemming.

CRITERIA MEDISCHE BEGELEIDING

Criteria medische begeleiding

Komt iemand in aanmerking voor een Wmo vervoerpas en is medische begeleiding noodzakelijk **tijdens** het vervoer, dan stelt de Wmo adviseur de indicatie hiervoor vast. Een indicatie is aanwezig, als iemand tijdens het vervoer met de regiotaxi medische begeleiding nodig heeft. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan iemand die medische hulp nodig heeft tijdens het reizen als gevolg van b.v. epilepsie of iemand die continu gedurende de reis begeleiding nodig heeft als gevolg van de ziekte van Alzheimer.

Is iemand op de plaats van vertrek of bestemming afhankelijk van begeleiding, dan valt dit niet onder het begrip medische begeleiding tijdens het vervoer. De indicatie voor medische begeleiding is immers verbonden aan de Wmo-vervoerpas. Dit betekent dan ook dat er uitsluitend een indicatie voor medische begeleiding gesteld kan worden als deze noodzakelijk is tijdens het vervoer.

De criteria om te bepalen of iemand in aanmerking komt voor medische begeleiding zijn:

- de cliënt heeft neuropsychologische functiestoornissen waardoor begeleiding tijdens het reizen noodzakelijk is;
- de cliënt behoeft medische verzorging onderweg;
- kinderen, ouder dan 12 jaar die niet zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen reizen.

Is er een indicatie gesteld voor medische begeleiding, dan mag de medisch begeleider gratis meereizen. Als aanvullend criterium wordt nog gesteld, dat de begeleider geen rolstoel- of scootmobielgebruiker mag zijn. Dit geldt ook voor de zogeheten sociale begeleiders, die niet als medische begeleider aangemerkt kunnen worden, maar die op grond van het beleid van de regiotaxi mogen meereizen tegen hetzelfde lage tarief als de cliënt.

Het vervoer met de regiotaxi is dus gratis voor een geïndiceerde (medische) begeleider, een begeleider die meereist op een [NS-begeleiderkaart](#), een blindengeleidehond of een SOHO-hond.

Voor zover de cliënt met het openbaar vervoer (OV) kan reizen, kan hij gebruik maken van een zogenaamde begeleiderskaart. Deze kan bij de Nederlandse Spoorwegen (NS) worden aangevraagd bij het Bureau Begeleiderskaarten. De cliënt kan dan gratis een begeleider meenemen. Ook alle stads- en streekvervoerbedrijven kennen een dergelijke voorziening.

Nu voor het OV en het collectief vervoer de mogelijkheid aanwezig is om een medisch noodzakelijke begeleider gratis mee te nemen, zal er van begeleidingskosten niet snel sprake zijn. Bovendien wordt volgens vaste jurisprudentie van de CRvB van de cliënt (of de wettelijk vertegenwoordiger) zelf verwacht voor de nodige begeleiding zorg te dragen. Slechts in uitzonderingsgevallen kunnen begeleidingskosten voor vergoeding in aanmerking komen.

De cliënt moet dan aannemelijk maken dat er niet of in onvoldoende mate of slechts tegen substantiële meerkosten begeleiding beschikbaar is van personen van wie begeleiding redelijkerwijs niet gevegd kan worden.